

KROŽNO GOSPODARSTVO

Prehod na krožno gospodarstvo ni le izziv Slovenije, ampak tako Evropske unije kot celotnega sveta.

Evropska unija letno proizvede ogromno količino odpadkov (2,5 milijarde ton). Z željo po njihovem zmanjševanju zato posodablja zakonodajo v smeri prehoda na bolj trajnostni model ravnanja z njimi, ki ga imenujemo krožno gospodarstvo. Tudi v Sloveniji je krožno gospodarstvo umeščeno med strateške razvojne prioritete.

Krožno gospodarstvo je:

- Koncept, ki je že pred desetletji nastal kot odziv na ugotovitev, da živimo na planetu z omejenimi viri in ogroženo nosilno sposobnostjo okolja.
- Proces zmanjševanja vpliva izkoriščanja naravnih virov, ki se usmerja v ponovno uporabo, recikliranje in popravilo izdelkov.
- Pojem in vizija, ki označuje sistem, kjer potrebe po vhodnih virih zmanjšujemo na račun ponovne rabe odpadkov.
- Model, ki temelji na iskanju rešitev za sonaravno trajnostno preživetje človeštva v prihodnosti in zagovarja »zmanjšaj, ponovno uporabi in recikliraj«.
- Način organizacije proizvodnje in potrošnje, ki temelji na delitvi, ponovni uporabi, popravilu, prenovi in recikliranju obstoječih materialov in izdelkov, kakor dolgo je to mogoče.

Z uvajanjem krožnega gospodarstva se podaljšuje življenjska doba izdelkov in zmanjšuje oz. izničuje količina odpadkov. Njegov temeljni cilj je, da se čim dlje ohrani vrednost izdelkov, materialov in virov ter zmanjša nastajanje odpadkov.

Pomembno je, da koncept krožnega gospodarstva v svoje poslovanje uvajajo tudi podjetja. Proizvodnja izdelkov namreč vpliva na okolje, zalogo surovin, virov in odpadkov. V prihodnost usmerjena podjetja modele krožnega gospodarstva uvajajo že od nekdaj. Zaradi večanja konkurenčnosti in gospodarskih pritiskov po spremembi pa bodo sčasoma vsa podjetja primorana v svoje poslovanje uvajati modele krožnega gospodarstva.

Pomembno je, da se podjetja zavedajo, da prehod iz linearnega (načelo: vzemi, proizvedi, zavrzi) v krožno gospodarstvo ni več izbira, temveč nuja. Izraba nekaterih naravnih virov se namreč bliža kritični meji. Podjetja bodo morala na krožno gospodarstvo gledati z vidika priložnosti ter ne le kot nuja in strošek.

Uvajanje krožnega gospodarstva podjetjem ponuja večjo konkurenčnost, spodbuja inovacije, pospeši gospodarsko rast, ustvarja nova (lokalna) delovna mesta, jih zaščiti pred pomanjkanjem in nestanovitnimi cenami surovin ter prispeva k varovanju okolja.

Za zaključek naj poudarimo, da za podjetja postaja prehod v krožno gospodarstvo globalni trend. Linearni gospodarski model je preživet, saj se že dolgo zavedamo, da neskončna raba surovin ni več mogoča. Z uvajanjem krožnega gospodarstva pa ne bodo imela koristi le podjetja pač pa tudi potrošniki. Na voljo jim bodo trajnejši in bolj inovativni izdelki, ki bodo povečali kakovost življenja in jim dolgoročno prihranili denar.

Pripravila: Jana Šifrar, SPOT svetovalka

Datum: 6.7.2023

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.